

Redl Károly

A Magyar Országgyűlés EU-elnökségi felkészüléséről és honlapjáról

Az Európai Unió soros elnöki tisztségét 2011 első félévében hazánk tölti be. Az elnöki tisztség ellátása alapvetően kormányzati feladat és hatáskör, azonban a kormány mellett az Országgyűlés is jelentős szerepet tölt be az uniós elnökséggel összefüggésben. A kormány elnökségi felkészülésének általános ellenőrzése, segítése és konstruktív kritikája mellett az Országgyűlés kiemelt feladata volt a saját felkészülése és programjainak megtervezése is az elnökség időszakára. E felkészülés keretében 2007 decembere óta intenzíven foglalkoztak az elnökségi kérdésekkel.

A kormány és a parlament között az előkészületek során különleges együttműködés alakult ki. Ennek eredményeként jött létre az EU-elnökségi munkacsoport. A munkacsoport célja az elnökség előkészítése és lebonyolítása mögötti átfogó nemzeti konszenzus megteremtése volt. A nemzetközi tapasztalatok azt mutatták, hogy az Európai Unió egyetlen más tagállamában sem hoztak létre hasonló jelentőségű, az elnökségi felkészülést segítő intézményt.

Az Országgyűlésnek az elnökségi felkészülés folyamatában alapvetően három feladatköre volt:

- az EU-elnökségi munkacsoport működtetése;
- a spanyol–belga–magyar EU-elnökségi trió parlamenti együttműködése;
- az Országgyűlés által szervezett saját elnökségi programok megtervezése.

Az EU-elnökségi munkacsoport fő célja az ügyrend szerint, hogy a felkészüléshez tartozó feladatokkal kapcsolatban biztosítsa az információáramlást és az egyeztetést a kormány* és a parlament között, lehetővé téve, hogy a kormány a parlamenti pártok egyetértésével tegye meg az elnökségi felkészüléshez nélkülözhetetlen lépéseket. A munkacsoport az alábbi témákkal foglalkozott:

- A magyar elnökség prioritásai;
- A magyar elnökség arculata;
- Az elnökség lebonyolításával összefüggő személyügyi–intézményi kérdések;
- A magyar elnökségi kommunikáció;
- A magyar elnökségi költségvetés;
- A magyarországi programok és helyszínek kérdései.

* A kormány a széles körű információáramlás érdekében „AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK MAGYAR ELNÖKSÉGE” címmel indított honlapot (www.eu2011.hu).

Dr. Kovács László
Az Országgyűlés elnöke

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ Tisztelt Látogató!

A 2011. éjszaki télelvi magyar EU-elnökség alkalmából sok szeretettel köszöntöm az Országgyűlés EU-elnökségi honlapján!

Történelmi pillanatról beszélhetünk, hiszen Magyarország először tölti be az Európai Unió soros elnöki tiszttségét. Az elnökség ellátása alapvetően kormányzati hatáskör, a kormány mellett azonban az Országgyűlésre is komoly szervezési és tartalmi feladatok hárulnak, különösen a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta, amely – egyebek mellett – jelentős mértékben megnövelte a nemzeti parlamentek hatáskörét az uniós döntéshozatalban.

Magyarország nehéz, de megítélendő feladat előtt áll, az elnökségi felkészülésben és annak végrehajtásában azonban nem voltunk és nem vagyunk egyedül. Spanyolországgal és Belgiummal közös elnökségi titót alkotva Magyarország egy olyan 18 hónapot átívelő időszak alakítója, amely meghatározó az egész Unió jövőjére, és az uniós polgárok életére nézve.

2009. december 1-jén, egy hónappal a spanyol-belga-magyar elnökségi titót

A spanyol–belga–magyar EU-elnökségi trió parlamenti együttműködése keretében 2008. november 5-én egy nyilatkozat aláírására került sor. Idézet a nyilatkozatból:

„Spanyolország, Belgium és Magyarország nemzeti parlamentjei (továbbiakban: a »Felek«) ezúton kijelentik, hogy 2010–2011-ben a soros EU-elnökségre való felkészülésük során együttműködnek, és egymást kölcsönösen támogatják.

Tekintettel

- *az EU-elnökség stratégiai jelentőségére a tagállamok történelmében mind nemzeti, mind nemzetközi szempontból;*
- *arra a közös érdekre, hogy Spanyolország, Belgium és Magyarország trió-elnöksége sikeresen valósuljon meg;*
- *a nemzeti parlamentek egyre növekvő szerepére és arra a kihívásra, amelyet a Lisszaboni Szerződésben foglalt lehetőségek kihasználása jelent.*

a Felek megállapodnak, hogy jelen együttműködési nyilatkozattal az alábbi elveket, célokat és konkrét feladatokat szem előtt tartva parlamentjeik kapcsolatait elmélyítik, és együttműködésüket szorosabbra kötik.”

A nyilatkozat egyik érdekessége az, hogy a Belga Képviselőház elnökeként az a Herman Van Rompuy írta alá, aki ma az Európai Tanács elnöke.

Az Országgyűlés által szervezett saját elnökségi programok megtervezése három szinten történt: egyrészt az EU-elnökségi Koordinációs Titkárságban, más-

részt az Operatív Koordinációs Csoportban, harmadrészt pedig az ún. előkészítő teamekben. Az EU-elnökségi Koordinációs Titkárság az általános feladatokat gyűjtötte össze, és politikai döntéshozatalra készítette elő a kérdéseket. Az Operatív Koordinációs Csoport feladata a konkrét tennivalók kijelölése és azok végrehajtásának ellenőrzése. Az előkészítő teamekben pedig azok a munkatársak dolgoznak, akik az egyes adott üléseket megszervezik. Ezen előkészítő folyamat részeként jött létre az EU-elnökség magyar parlamenti programjait bemutató honlap, amelynek címe www.parlament-eu2011.hu.

Tekintettel arra, hogy az EU-elnökség idején feltételezhetően megszorodnak az Országgyűlés szerepével kapcsolatos olvasói kérdések, ezért a könyvtárosok számára külön is érdekes lehet az információ a honlap létezéséről. A honlap részletes információi segíthetnek a témával kapcsolatos kérdések gyors és szakszerű megválaszolásában.

A nyitó oldalon az Országgyűlés elnökének beköszöntője olvasható, amelyben így ír Spanyolország–Belgium–Magyarország uniós elnökségi triójának jelentőségéről és a honlap feladatáról:

„Más szempontból is meghatározó ez a másfél éves időszak, hiszen például 2010 júniusában került elfogadásra az Európa 2020 stratégia, útjára indul a tagállami költségvetési politikákat összehangoló európai szemeszter, és dönteni kell a közös agrárpolitika és a kohéziós politika reformjáról. Az Országgyűlés – érezve e témák alapvető fontosságát – számos találkozót szervez az uniós tagállamok és tagjelölt országok szakbizottságainak részvételével annak érdekében, hogy minél szélesebb körű eszmecsere – és végül talán egyetértés alakuljon ki e meghatározó kérdésekben.

Honlapunk egyrészt ezen találkozók előkészítését szolgálja, azonban ennél jóval többet is nyújt a tisztelt Látogatónak: átfogó képet ad az Országgyűlésről és az EU elnöki tisztség betöltésében játszott szerepéről, gazdag linktára segítségével kaput nyit a magyar elnökség többi szereplőjéhez és az uniós intézményekhez, végül de nem utolsó sorban pedig hozzájárul a Magyarországról és Budapestről kialakított pozitív kép bemutatásához.”

A közzétett információk részletes képet adnak a nemzeti parlamentek szerepéről az uniós döntéshozatalban, a Magyar Országgyűlés felkészüléséről az uniós elnökségre, az elnökségi programokról, valamint a kapcsolódó kulturális és egyéb tudnivalókról.

A honlap információinak megértéséhez hozzájárul a nemzeti parlamentek szerepének áttekintése az uniós elnökség ellátása során. A tagállamok által félévente rotációban betöltött EU-elnökség – ami hivatalosan az Európai Unió Tanácsának elnökségét jelenti – az utóbbi években komoly változáson ment keresztül. Különösen igaz ez a Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépése után, hiszen a szerződés eredményeként a nemzeti parlamentek szerepe az európai uniós ügyek intézésében jelentősen megnövekedett. Az uniós jogalkotók (a Tanács és az Európai Parlament) is mindinkább elismerik a nemzeti parlamentek vitathatatlan legitimációs erejét a tagállamok állampolgárai szempontjából. A nemzeti parlamentek erősödésének egyik eleme, az uniós elnökségekhez kapcsolódóan, annak kormányzati dimenzióját kiegészítve, kiegészítő parlamenti események rendezése.

A nemzeti parlamenteknek nagy szabadságuk van ezeknek a programoknak a megtervezésében. Mindössze egy rendezvényt és annak előkészítő ülését kell kötelezően megrendezni. Ez az úgynevezett COSAC (Európai Üggyelgő Bizottságok Konferenciája) ülés. Az ülésen a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament delegációi vesznek részt. A nemzetközi tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy e kötelező rendezvény mellett a nemzeti parlamentek egyre fontosabb és aktívabb szerepet töltenek be, önálló rendezvényeket szerveznek és ezen keresztül támogatják az elnökség stratégiai céljainak megvalósulását.

Természetesen a magyarországi eseményekkel párhuzamosan indokolt figyelmet fordítani az Országgyűlés brüsszeli jelenlétére is. Az Európai Parlamenttel kialakult gyakorlat szerint ugyanis az uniós elnökség során a nemzeti parlamentek Brüsszelben is különböző rendezvényeket szerveznek. Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően az elnökséget adó ország parlamentje az Európai Parlamenttel közösen rendezi meg az elnökségi félév alatt az ún. együttes parlamenti üléseket (Joint Parliamentary Meeting) és az ún. együttes bizottsági üléseket (Joint Committee Meeting). A Magyar Országgyűlés is készül ezeknek a rendezvények megtartására 2011. első félévében.

Az Országgyűlés fontosnak tartja azt is, hogy a különböző rendezvényeket és politikai eseményeket kulturális programok kísérjék. A kulturális programok közül kiemelkedik, a Magyar Országgyűlés által 2010. július 12-én meghirdetett *Együtt-lét. Hagyományos kultúrák együttélése a Kárpát-medencében* című fotópályázat. A pályázat tartalmában hangsúlyosan a magyar elnökségi program egyik politikai prioritásként kezelt „hagyományos multikulturalizmus” témáját jeleníti meg. A pályázat kiíróinak célja az volt, hogy a magyar elnökségi félévhez méltó kiállítással mutassák be a Kárpát-medencében és Moldvában (Románia) élő magyar közösségek életét. A pályázat szakmai előkészítésben és lebonyolításban a Mai Manó Magyar Fotográfusok Háza működött közre. A díjazott képekből február első hetében kiállítás nyílik majd Brüsszelben, az Európai Parlament épületében. A zsűri által legjobbnak ítélt 50-100 pályaműből az Országház előtt, a Kossuth téren rendeznek 2011 márciusától nagyszabású kiállítást, amely augusztus közepéig lesz látható.

A Magyar Országgyűlés EU-elnökségi honlapja 2011 január első napjaiban vált hozzáférhetővé az érdeklődő nagyközönség számára.